

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Sebastiani Henrici Penzingeri, Consistorialis
Passaviensis, Decani, & Parochi in Trauttmanstorff ad
Laitam Bonus Ordo Triplicis Formatae Concionis Moralis In
Omnia Festa Sanctorum In Amplissima ...**

Penzinger, Sebastian Heinrich

Solisbaci, 1698

Concio Tertia. Textus: Mirantibus, præ gaudio. Thema: Passionem Domini meditari, gaudium, & ingens meritum causat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51763](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51763)

IN FERIA III. PASCHATIS.

CONCIO TERTIA.

Mirantibus prae gaudio. Lucae 24.

Textus.

Passionem Christi meditari, gaudium inter-
num, & quam maximum meritum caufat.

Thema.

Christum passum, in manibus & pedibus, Cicatrices
Vulnerum gestientem, intuiti sunt Apostoli, & admiran-
tes gaudebant. *Mirantibus prae Gaudio.* Exinde
hoc Documentum capimus, Passionem, Vulnera, & Ci-
catrices Christi meditari, singulare Gaudium internum,
consolatione in mentis, & animae quam maximum meritum caufat.

Exordium.

Probo Scripturae Textu, & SS. Virorum asserto, *Secundum multi-*
tudinem dolorum meorum in corde meo, consolationes tuae, letificaverunt animam meam. canit David. Psal. 93. *Sicut abundant Passiones Christi in nobis, ita & per passionem abundat consolatio nostra.* inquit Paulus 1. ad Corinth. 4. cap. Audiamus Patres. *Certa aique se-*
cura est expectatio promissae Beatitudinis, ubi est participatio Do-
minicae passionis. scribit S. Leo Papa. Sermon. 9. de Quadrag. Elegan-
tia sunt verba Rabani de laudibus Crucis. *Passio Christi Caelum sus-*
sentat, mundum regit, tartarum perfodit, in ea confirmantur An-
geli, redimuntur populi, convertuntur inimici, stabiliuntur subsi-
stentia, animantur viventia, consentiunt sentientia, illustrantur
intelligentia. Emphatica sunt verba magni Augustini. Lib. 5. con-
tra haereses. *Fusus est sanguis medici, & factus est medicamentum*
phrenetici. *Passio tua, Domine Jesu! ultimum est resurgium, singu-*
lare remedium; Per has rimas (Vulnera Christi intelligit) licet mi-
hi sugere mel de petra, oleum de saxo, & videre, & gustare, quam
suavis

Textus

Scriptura.

Patres.

S. Leo. Papa.

Rabanus.

S. Augustin.

Kk 3.

suavis

- S. Bernardus. *suavis est Dominus.* Loquitur S. Bernardus. Serm. 22. super Ca.
 S. Laurentius Justinianus. *salubrior, ad mentis habitaculum, cogitatio reperitur, quam
 fionis Christi, per ipsam quippè, humana salutis restauratio, &
 effabilis Dei ad Homines, agnoscitur summa dilectio. Nemo nisi
 divina Charitatis aeternum fontem degustat melius, quam
 jusmodi attentâ, sedulâq; meditatione.* Nervosè B. Albertus Mag.
 B. Albertus Magnus. *Tract. de Mis. Simplex recordatio, vel meditatio Passions Christi
 plus valet, quam si quis per annum jejunaret in Pane, & de
 quâlibet sextâ feriâ, vel disciplinaret se, quâlibet hebdomada
 ad effusionem sanguinis, vel quotidie legeret Psalterium.* Bern.
 Bernardinus de Busto. *Magis meretur, vel unam
 lachrymam emittens, ob memoriam Passions Christi, quam si ad
 ram promissionis peregrinaretur.* Thom. Kemp. habet. l. 1. cap.
 Thomas à Kempis. *Qui se intemè, & devotè in Passione Dei
 exercet, omnia utilia, & necessaria sibi, abundanter ibi invenit.
 Et iterum Lib. 2. cap. 1. §. 4. Requiesce in Passione Domini, &
 crûs ejus vulneribus libenter habita, si enim ad vulnera, &
 tiosa stigmata Jesu devotè confugis, magnam in Tribulatione
 S. Gertrudes. *fortationem senties.* S. Gertrudes ait. lib. 3. cap. 41. *Sicut
 bile est, ut aliquis farinam tractet, ut inde pulverem ma-
 trabat; sic fieri non potest, ut aliquis cum devotione, etiam
 Dominicâ intendat passioni, & nullum inde fructum percipiat.*
 Ludovicus Blofius. *cludo cum Ludovico Blofio in Sacell. anim. cap. 21. In
 planè Thesaurus invenitur in passione Christi, cui si re cor-
 ter adjunxeris, mirum in modum locupletaberis: quoties
 aliquid meditaris, aut legis, de passione Domini, & sancti
 inde, & ingentem fructum reportas, etiamsi parvo admittas
 factu, & sine ullo sapore sensibili mediteris, ac legas: fieri
 tione potest, ut vel aspicias tantum piis oculis, imaginem crucis
 sine grandi utilitate. Dei auxilio implorato, desuper Conceptum
 dicam.**

CONCEPTUS I.

- Confirmatio seu Deductio. *Nomine totius Apostolici Collegii, consolatissimè scribit S. Paulus
 2. ad Cor. cap. 4. Tribulationem patimur, & non angustiamur.
 Persecutionem patimur, sed non derelinquimur. O magne*

le! in rot adversis, quid aded solidè Apostolos, in fame, in siti, in frigore & æstu, in vinculis & carceribus, in pressuris & tormentis, in ipsiis mortis angulitiis confortavit, consolabatur? dicit S. Paulus citatâ Epistolâ. *Semper mortificationem Jesu Christi, in corde nostro circumferentes.* Meditatio passionis Christi, gaudium internum adfert, tribulationes suaves reddit. Perpulchrâ similitudine, hoc exprimit S. Catharina Senensis: Sicut panis durus, si aquâ molliatur, facilè, & cum voluptate sumitur; ita dolores nostri, & labores, licet duri sint, leves & suaves efficiuntur, si per meditationem, sanguini, & passioni Christi immergantur. Figuris ex Scripturâ patet.

CONCEPTUS II.

Exodi 15. cap. Filii Israël ad amarissimas aquas pervenerunt, quas bibere nauseabant. *Venerunt in Marath, neq; poterant bibere aquas de Marath, eò quòd essent amara.* Mirabiliter tamen à Moyse, amarissimæ hæ aquæ dulces factæ sunt, ita ut cum gustu, Filii Israël eas biberint, & se recreaverint. Item narrat Scriptura. Num. cap. 17. aridum lignum, & baculum, dulcia amygdala protulisse. *Invenit germinasse virgam Aaron, in domo Levi, & turgentibus gemmis eruperant flores, qui foliis dilatatis, in amygdalas deformati sunt.* Quis dicet, quo remedio, aquæ amara, à Moyse dulces sunt reddita? & quo artificio, arida virga reffloruit, & dulcissimos fructus protulit? dicit remedium, & altum, citatis locis, sacer Textus: Moyses certum lignum in amaras aquas immisit, & dulces factæ sunt. *Clamavit ad Dominum, qui ostendit illi lignum, quod cum misisset in aquas, in dulcem versa sunt.* Exodi 15. cap. Iterum Moyses, in virgas tribuum inscripsit nomina. *Et unicuique nomen superscribens Virga sicca.* Virga, cui nomen summi Sacerdotis Aaron inscriptum fuit, floruit, fructus suaves protulit. Aquæ Marath amarissimæ, sunt mundi tribulationes, & miseriæ; in has, si quis miserit lignum crucis, consideraverit in cruce pendentem, & patientem Jesum, aquas amarissimas tribulationum, compatiens Christo crucifixo meditatio, reddet dulces & suaves, causabit in mille adversitatibus, internum cordis gaudium, omnes adversitates reddet leves, & faciles: sint animæ nostræ, nescio quomodo ari-

do arida, steriles, desolata, tristes; inscribatur his virgibus aride nomen summi Sacerdotis Jesu Christi, in cruce patientis; floreant fructus dulces proferent, amoris erga Jesum, compassionis erga Christum, contritionis, & doloris super peccata, quod tam amarosum Dominum offenderimus: sapient exhinc poenaltates, corporis mortificationes, in aliquam offensarum commissarum compensationem. Ita Conceptum istum subscribit zelosissimus S. Franciscus de Sales. Lib. II. de Amore. *Sicut Virga Aaron, prius tota arida, ubi summi Sacerdotis nomen ei inscriptum fuit, florere, & fructum minare cepit: ita & anima nostra, ex se sterilis, quam prius summi Sacerdotis Christi nomen, ac passio inscripta fuerit, ubi fructus produceret.*

CONCEPTUS III.

Narrat S. Evangelista Marcus cap. 16. *Cum transisset Sabbathum, Maria Magdalene, & Maria Jacobi, & Salome, emittentes aromata, ut venientes ungerent Jesum: & introeuntes in sepulchrum, viderunt Juvenem sedentem in dextris, qui dixit: nolite expavescere, Jesum queritis Nazarenum crucifixum.* In hic observanda veniunt: dicit Angelus Mulieribus, ne timeant. *Nolite expavescere.* Viri milites timeant, & trepidant: *Extremi sunt Custodes, & facti sunt, velut mortui.* Matth. 28. cap. Viri timeant, expavescunt, & mulieres non timeant? *Nolite expavescere, cur non timeant? dicit causam Angelus. Jesum queritis Nazarenum Crucifixum.* Timor, anxietas mentis est, timor tristitiam fert, timor hominem inquietum, inconsolatum reddit; timor anxietatem, tristitiam, inquietudinem, abesse jubet Angelus mulieribus. *Nolite expavescere.* Indicans, per compatiendam meditationem passionis Christi, omne id, quod animae adversum, grave est, tolli, ac menti quietem, animae consolationem, in corde tribui gaudium, jubulum, ac dulcedinem. Non est in mysterio, quod Angelus dicat mulieribus: *Jesum queritis Nazarenum crucifixum.* Cur addit: *Nazarenum?* an non sufficere; Jesum queritis crucifixum? Cur addit, & praeimit Nazarenum? docet Hugo Cardinalis, in S. Marcum scribens: *Nazarenum, hoc nomen interpretari Floridum.* Flores recreant, exhilarant, consolantur, imò medentur: idem ergo floridus, quod recreans, exhilarans, consolans, adjuvans; crucifixo apponit, & adnectit Angelus.

nomen, & titulum Nazareni, intruens, per piam crucinxi JESU considerationem, recordationem, effici, ut Jesus erga tales sit floridus, internis consolationibus eos recreet, exhilaret: in facto, sunt expertæ hoc ipsum tres allegatæ mulieres, omnium primò iis, à mortuis gloriosè resurgens Jesus apparuit, & suâ gaudiosâ resurrectione, mirum in modum exhilaravit; cur omnium primò iis? Respondet Paulus de Palatio. *Quæ duraverunt juxta crucem, videntes morientem, nunc priores meruerunt videre resurgentem.* Conformeriter Didacus Stella, in Lucam. *Maria ista, primò de resurrectione Christi exultant, quia maximè in passione ejus doluerant.* Discipulis euntibus in Emmaus, se Jesus associat. *Ipse Jesus appropians, ibat cum illis.* Lucæ 24. cap. eos dulciter recreat, & consolatur. *Nonne cor nostrum ardens erat in nobis, dum loqueretur in viâ, & aperiret nobis scripturam.* Lucæ 24. cap. Quid Christum movet, quod se suaviter eis associet, dulciter recreet, & consoletur? Motivam causam allegat Textus: *Ipsi loquebantur ad invicem, de omnibus his, quæ acciderant: de Jesu Nazareno, quomodo eum tradiderunt summi Sacerdotes, & Principes nostri, in damnationem mortis.* Desuper Dionysius Carthusianus in Lucam. *Quia de Christi passione contulerunt, & ei piè compatiebantur, apti fuere, ab eo visitari, & consolari; specialiter enim complacet Salvatori nostro, collatio de suâ passione.* Passionem ergo Domini meditari, considerare, gaudium internum cordi creat, homini uberimos fructus divinæ gratiæ causat. Testem allego Sponsam.

CONCEPTUS IV.

Fatetur hæc, Sponsam sibi adeò addictam promeruisse, ut inter ubera ejus commorari placuerit. *Inter ubera mea commorabitur.* Cant. cap. 1. Inter ubera commorari, intensissimum amorem, & affectum significat, delicias, consolationes summas indicat. Quibus mediis usâ est Sponsa, ut Sponsam suam, adeò sibi devicerit, tam amorosum sibi affectum reddiderit, delitiis, & consolationibus eam repleverit? indicat causam motivam Cant. cap. 1. *Fasciculus myrrhæ dilectus meus mihi,* Myrrhæ amaræ fasciculus, considerationem, meditationem, numerum amaræ passionis Christi, denotat; qui considerat, meditatur sæpius passionem Christi, facit, & causat, ut dilectus animarum nostrarum Christus Jesus, amantissimum, affectissimum se ei exhibeat, intimè illi commoretur, deli-

L 1

tiis

tiis internis, ac consolationibus animam repleat. Confirmat discipulum hunc doctissimus Mansi. Disc. 8. Num. 11. annotans.

CONCEPTUS V.

In Monte Thabor, transfiguratus est Jesus, adfuit Petrus, qui ait: *Bonum est, nos hic esse.* Adstant Moyses & Elias, qui loquebantur de excessu ejus. *Erant autem Moyses & Elias visi in monte Thabor, & dicebant excessum ejus, quem completurus erat in Hierosalem.* Lucæ 9. cap. Bene notare libeat: dum Christus clarificatus præsentium corda, & animos, ineffabili gaudio, & jubilo perterritus deret, Moyses & Elias de excessu, de amorosâ passione Christi differunt; An non conveniens erat, de præsentis materia, & gloriâ Cœlesti, de immensâ Electorum beatitudine differere? de Moyses & Elias nihil conferunt, unice loquuntur de excessu, & amantissimâ passione Christi, Hierosolymis complenda? ad hoc respondet Paulus de Palatio, id hoc præcipue factum esse mythe ut omnibus fidelibus, hoc perhiberetur documentum, scilicet quod qui loquuntur, meditantur, considerant devotè, amarissimè Christi passionem, iis Deus communicet donum gaudii & consolationis, prægustulum æternæ beatitudinis, hic adhuc iis exhibeat.

CONCEPTUS VI.

Narrat S. Lucas cap. 24. Apostolos Christo prandium paratum. *Obtulerunt ei Partem Piscis assi, & favum mellis.* Cur prima pars piscem, dein favum mellis? Respondet Hugo Cardinalis in Lucæ per Piscem assum, Christum crucifixum, per favum mellis, Christum gaudiose resurgentem intelligens. *Piscis assus, suis carnibus in passione, favus mellis, in resurrectione.* Post Piscem obtulit favum mellis, interni gaudii, & consolationis. Concludo cum S. Bernardo. Serm. 1. de Resurrectione. *Non minus reverentia, resurrectionis tempus exigit, quàm passionis, si compateremini, & congnaretis, si commoreremini, & consurgeretis.*

Epilogus.

Hortor ergo omnes, desiderent cum S. Paulo, nihil aliud nisi Jesum crucifixum: & promittit: *Si compatimur, & conglorificabimur.* ad Romanos cap. 8. Amen.